

HET AMSTERDAMS LYCEUM
OLO-BULLETIN

nummer 20, december 1997

OUD-LEERLINGENORGANISATIE

van

HET AMSTERDAMS LYCEUM

Redactie OLO-bulletin

Donald Koppel
Oostelijk Halfroond 42
1183 GB Amstelveen
tel.: 020-6452772

OLO-secretariaat

Paula van Cleef-Joachimsthal
Heinzestraat 25
1071 SL Amsterdam
tel.: 020-6719159
fax : 020-6648529

OLO-bestuur

Eric Ros
Marijke ten Bosch-Blase
Paula van Cleef-Joachimsthal
Derk Kappelle
Maarten Lemberger

bankrekening OLO: 46.78.07.493

foto's: R.K.A. Hendriks, P.A.W. van Cleef
foto pagina 5 is overgenomen uit het aan Ir. W. van den Broek bij zijn afscheid in 1962 aangeboden foto-album. Hierin staan alle collega's en medewerkers van toen afgebeeld, gefotografeerd door Hein Hampe.

lay out/DTP : Leszek Sczaniecki
druk : F. Vonk

MUTATIES IN HET OLO-BESTUUR

Op 9 mei 1987 werd er in de docentenkamer een vergadering belegd onder voorzitterschap van Roel Schoonveld, de huidige rector.

Besloten werd de OLO, die de laatste jaren een sluimerend bestaan had geleid, nieuw leven in te blazen. Die gedachte sloeg aan en vormde de basis voor een reeks activiteiten tijdens de afgelopen tien jaar.

Zo hebben wij twee spetterende lustra gevierd, in het Concertgebouw in 1992 en dit jaar in het W.T.C. en acht dies natales georganiseerd, waar oud-leerlingen over hun leven na het schoolleven vertelden en iets op het podium ten beste gaven. Regelmatig heeft onze redactie een OLO-bulletin het licht doen zien, het bij velen reeds vertrouwde gele boekje. Dit bulletin werd tot een uitwisselingsforum van herinneringen, anecdoten van toen, en liefdesgeschiedenissen van nu en alle tijden.

Bovendien is bij deze lustra een oud-leerlingenadresboek verschenen.

Schrik niet, lezer! Dit lijkt op een stopteken, maar dat is het niet. Het roer gaat gedeeltelijk in andere handen over maar de geest blijft vaardig.

Wie zal het Tine van Gelderen, Reina Spier en Alfred de Swarte kwalijk nemen dat zij na ruim tien jaar vinden dat hun moment van afscheid nemen is aangebroken?

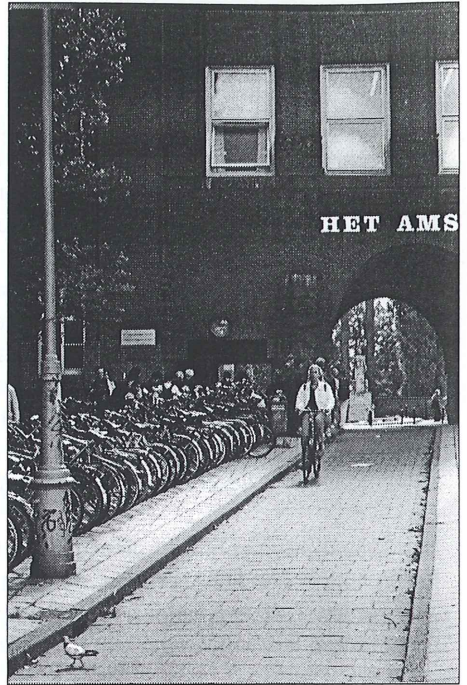
Derk Kappelle (1966) en Marijke ten Bosch-Blase (1963) zijn bereid gevonden het bestuur te versterken, waarbij Derk de functie van penning-meester overneemt van Tine.

Paula van Cleef, Maarten Lemberger en Eric Ros blijven voorlopig nog en de redactie van het OLO-bulletin blijft in handen van Donald Koppel.

Vooropgesteld dat het vernieuwde bestuur popelt om aan de slag te gaan, zijn hier een van harte welkom en een wens voor succes op hun plaats.

Wie in Amsterdam zijn fiets extra tegen diefstal wil beveiligen, dient hem aan een stevig object vast te ketenen. Voor ons, lyceïsten, was de Lyceumbrug dus een ideale standplaats. Was, want onlangs werden aan de Valeriuspleinkant fietsenrekken geplaatst.

In de nieuwe, aangepaste schoolregels lees ik:

Wie op de fiets komt, moet eraan denken dat de hekken van de brug en onder de poort niet meer als fietsenstalling mogen dienen. De politie kan die fietsen weghalen. Zet je fiets dus of op de binnenplaats of in de rekken op het Gunningplein.

“Gunningplein”? Al in 1992 ontving de OLO suggesties van oud-leerlingen om de Valeriuspleinkant van het gebouw naar onze eerste rector dr. C.P. Gunning te noemen, maar door de tijdrovende voorbereidingen van de lustrumviering kwam het er niet van. Tot ons plezier blijkt nu dat die benaming toch ergens is blijven hangen... Het OLO-bestuur is het met de schoolleiding eens: er moest een ècht straatnaambordje komen!

**De onthulling heeft plaats
op zaterdag 14 februari 1998
tijdens de diesviering!
De uitnodiging daarvoor kunt u
vinden op pagina 26.**

DE LYCEUMBRUG

Al in 1917 stortte de architect P.L. Kramer, “Wereldrecordhouder Bruggenbouw”, zich op een eerste ontwerp van de Lyceumbrug. In diezelfde periode maakte hij ook ontwerpschetsen voor de bouw van Het Amsterdams Lyceum, maar die opdracht ging aan zijn neus voorbij. In 1926 kwam het ontwerp van de huidige brug tot stand en met de aanleg werd bliksemsnel begonnen, omdat de verbinding van het Vondelpark met het nieuwe stadsdeel nog vóór het begin van de Olympische Spelen in 1928 voltooid moest zijn. De brug heeft maar een paar centimeter kromming, wat bij brugconstructies zeer ongewoon is. Kramers bedoeling was dat er zo ook aan de achterzijde van de school als het ware een plein zou ontstaan.

Nu alle fietsen van de brugleuningen verdwenen zijn, is dat effect duidelijk zichtbaar.

IN MEMORIAM DR. M.F.E. VAN BRUGGEN
DOCENT VAN 1945-1973

Op 6 augustus j.l. is onze oud-collega Van Bruggen overleden.

Naast de "gewone", meer of minder goede docenten, heeft elke school altijd wel een klein aantal bijzondere leraren, over wie de leerlingen en vooral de oud-leerlingen, later bijeen, in de eerste plaats spreken en vaak smakelijke herinneringen ophalen.

Dat bijzondere kan in de eerste plaats natuurlijk gelegen zijn in de geweldige didactische gaven: een heel goede docent zijn, iemand die door vakkennis, enthousiasme en uitstraling de leerlingen weet te boeien.

In de tweede plaats kan een leraar bijzonder zijn door een bepaalde vorm van excentriciteit (vroeger veelal met een bijnaam), zoals dat bijvoorbeeld op ons Lyceum het geval was met Teixeira de Mattos, een "character". En in de derde plaats kan dat bijzondere liggen in de opvallende persoonlijkheid van de docent. Dat gold in grote mate voor collega Max van Bruggen.

Hij was een controversieel man, die in zijn gedrag een zekere arrogantie uitstraalde, die hem niet bij alle collega's altijd populair maakte. Hij uitte zich soms enigszins geringschattend over sommige volgens hem wat klein-burgerlijke collega's, die hij soms ook niet goed bij naam kende. Ook tegenover zijn leerlingen betrachtte hij een duidelijke distantie; veelal kende hij ook hun namen niet, de meisjes noemde hij vaak 'kindje'.

Hoe men echter ook over hem dacht, negeren kon men hem niet: hij was duidelijk 'aanwezig'. En zelfs de collega's die wat moeite met hem hadden, erkenden dat hij een zeer goede leraar was, die ontspannen en met speels gemak zijn lessen Duits gaf. Hij imponeerde zijn leerlingen, die later als oud-leerlingen juist naar hem als eerste informeerden. Want hoewel zij primair respect en ontzag voor hem hadden, hadden ze bijna nooit een hekel aan hem, want onaardig was hij eigenlijk nooit.

foto: Heir Hampe

Ook diegenen van ons, zijn collega's, die meer contact met hem hadden, merkten dat hij misschien geen warme, maar zeker geen onaardige man was. Wel dreven we soms weleens goedmoedig de spot met zijn duidelijke neiging als 'heer' over te komen en zich meer te gedragen als zakenman dan als 'schoolmeester'. Ook verwonderden wij ons wel over zijn wat naïeve bewondering voor maatschappelijk geslaagde mensen. Hij vond zichzelf meer op zijn plaats als docent op Nijenrode - tot zijn woede en onze hilariteit door een hooggeleerde gecommiteerde bij het eindexamen eens spottend 'dat H.B.S.-je in Breukelen' genoemd - en als directeur van het Goethe-Institut, waarover hij wat kinderlijk trots wist te vertellen.

Met hem is een markante man heengegaan, die duidelijk aan het cachet van onze school heeft bijgedragen.

Drs. P. Schraa

‘FRAU ANTJE’

Twee jaar geleden interviewde ik dr. M. van Bruggen. Hij was toen al niet meer in zijn beste ‘Verfassung’, en een schim van de mannetjesputter die hij ooit was. Gelukkig kon ik nog een goed gesprek met hem hebben, waarvan de weerslag werd afgedrukt in het OLO-bulletin nummer 17.

In het bulletin dat nu voor u ligt, wordt dr. van Bruggen op gepaste en meer dan voortreffelijke wijze herdacht door zijn oud-collega drs Piet Schraa.

Schraa beschreef dr. van Bruggen al eerder tijdens een interview in het tweede OLO-bulletin van mei 1988. Hieronder volgt een citaat:

En dan had je nog Max van Bruggen, door de leerlingen “Herr Doktor” genoemd. Hij behoort tot dé trekpleisters van de Dieslessen, want oud-leerlingen komen kijken naar strenge en goede docenten en docenten met iets speciaals.

Van Bruggen was inderdaad buitengewoon. Omdat hij een uitstekend docent was, meende hij dat de schoolregels op hem wat minder van toepassing waren dan op anderen. Hij was minstens één op de drie lessen afwezig - Gunning haalde hem ooit tijdens de les uit de Rode Leeuw - maar daar zat hij niet mee. Hij kon het wel met minder lessen doen, zei hij dan.

Ik herinner mij Van Bruggen, net als Schraa, als een ‘special’. Hij had een hoog ‘heer Bommelgehalte’; hij hechtte er aan door te gaan als ‘een heer van stand’. Van Bruggen was een uniek docent, die de indruk gaf meer leerstof-gericht te zijn dan leerling-gericht. Hoewel er ook hier opmerkelijke uitzonderingen zijn. Zo memoreert Conny Schultsz-de Vries in het zesde OLO-bulletin Van Bruggen als volgt:

“Geen Duitse leraar kon het goed bij mij doen, en steeds werd ik er uitgestuurd. Daar was dan Gunning, die mij begreep [het was vlak na WO2-DHK]. Maar Van Bruggen liet mij bij zich thuis komen en ging dan literatuur met mij doen. In zijn studeerkamertje, waar warmte en vertrouwen vanuit ging. Hij was daarna zo, dat hij geen woord van dank wenste te horen”.

Van Bruggen gaf, zoals Schraa terecht in zijn in memoriam opmerkt, zijn lessen met speels gemak. Een rakere typering is niet mogelijk. Van Bruggen gaf nooit de indruk enige vorm van lerarenopleiding te hebben genoten.

Dat zou in zijn geval ook alleen maar averechts hebben gewerkt, want hij was zelf de belichaming van de didactiek, en een 'natuurtalent pur sang', van wie wij veel meer leerden dan Duits alleen.

Van Bruggen was geen leraar maar een leermeester, om niet te zeggen een zingever. Ik zat op de HBS-A omdat ik geen enkele aanleg voor de exacte vakken had. Dat gold voor wel meer leerlingen van mijn pre-mammoetwet-generatie.

Van Bruggen sprak nooit over de HBS-A, maar over de literar öconomische Abteilung; dat had veel meer cachet. Hij herstelde velen van ons zo in onze eigenwaarde.

In het in memoriam heeft u kunnen lezen, dat Van Bruggen nauwelijks de moeite nam de namen van leerlingen te leren: "de meisjes noemde hij vaak kindje". Ik sluit niet uit, dat deze (quasi) ongeïnteresseerdheid wellicht één van zijn vele poses was. Wat dit betreft voeg ik aan de vele anecdotes - wij zouden er een compleet bulletin mee kunnen vullen - nog één toe.

Twee jaar lang noemde Van Bruggen een leerlinge consequent 'Antje'.

Deze 'Antje' had het daar best moeilijk mee, en liet hem dat keer op keer duidelijk merken. Resultaat nihil; typisch Herr Doktor.

Gelukkig haalde zij haar eindexamen o.a. met een prachtig cijfer voor Duits. Van Bruggen (die twee jaar lang haar naam niet wilde kennen) tijdens de feestelijke diploma-uitreiking: "gefeliciteerd Evelyn!".

Dat was ook Herr Doktor!

Donald H. Koppel (1962)

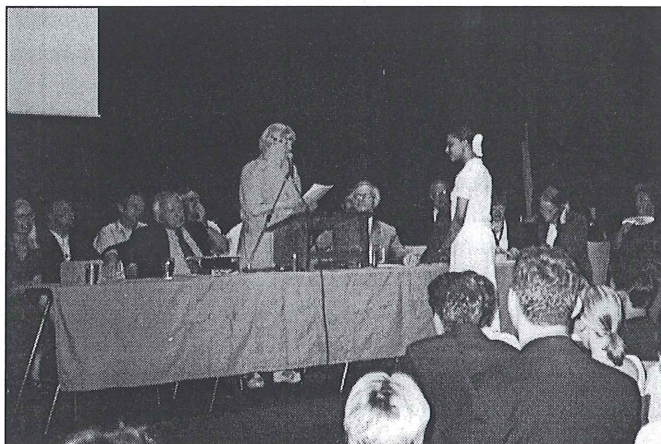
GESLAAGD

EINDEXAMEN 1997

Siddika Alladien
Christine van Andel
Madany Asbaa
Shira van Assenede
Farouk Azdad
Peter van Baak
Miriam Baartman
Jan Peter van den Berg
Melle de Boer
Jan-Willem Bogers
Rashida Breinburg
Rick van Breugel
Michael Brooke
Tim van den Busken
Claudia Carstens
Chi Liong Chen
Marijke Cobbenhagen
Matthieu Défize
Linda Derks
Jantien Dicke
Debora Dielingen
Daniel Efimov
Driek Eijlders
Oumaima Elmouden
Armida Fabius
Eva Feenstra
Haukon van Gelder
Arif Goelammohamed
Simon van Gorcum
Fiona Pieters Graafland
Hanan Guerbaoui
Julie Harinarain
Diane Held
Beer Hendriks
Liselot Hendriks
Vincent van den Hoed
Niels Hoeke
Martijn Holling
Brenda van den Hoven
Alexander van den Hurk
Giulio Iadarola
Janneke Ipenburg
Sara Ivanyi
Mischa de Jong
Ank Joosten
Annemieke Kahlman
Niels Kellerman
Jelle Koeman
Lars Kolff
Micha Kouwenberg
Mike Kouwer Boomkens
Judith Krijger
Paul Kruimer
Marit Kuijper
Mirella Liefeld
Sheila Liefeld
Leontine Lobbes
Sebastiaan Lobbes
Wouter Luberti
Bart Maas
Miloed Madmar
Iris van der Mark
Daniël Meijer
Bas Merckx
Orly te Nuijl
Pascal Ochqué
Naomi Olivier
Ferry Ossebaar
Khadija Ouiali
Acelya Ozkan
Michel Pacheco Barbas
Chris Pigge
Sofie Pos
Janneke Prins
San Proper
Linda Pullens
Branko Radujko
Youssef Rassi
Philip Reeser Cuperus
Julie Rey
Marcelo Reyes Pinto
Merel Ribbens
Marcus Rietbergen
Cynthia Roosendaal

Nicky Ruijngaart
 Bart van Saarloos
 Ee Samanya
 Sanne Schiferli
 Reint Schölvinck
 Wouter Schoonveld
 Mathias Servatius
 Doris Silva
 Lisette Sjoerdsma
 Pia Soeteman
 David Sondervan
 Chris Sorber
 Djoeke Sprenger
 Monique Stellingwerf
 Paul Stol
 Simon Storm
 Marijn Sweys
 Sandor Toren

Kim van Valkenburg
 Norma de Vas
 Virginia Veger
 Krzysiek Veldhuizen
 Fanneke Verhallen
 Jochem Visser
 Wouter de Vries
 Femke de Vries
 Vincent de Waal
 Robert Wendte
 Priscilla Wijnardum
 Batja de Winter
 Sanne Wouterse
 Martin van Zanten
 Sarina Zeeman
 Mabelle van der Zijden
 Charlie Zwart

Siddika Alladien ontvangt haar diploma gymnasium α uit handen van mevrouw Boersma

PROFICIAT!

Zij zijn opgenomen in het oud-leerlingenbestand, met uitzondering van degenen die zijn overgestapt naar een andere afdeling. Een groot aantal is inmiddels OLO-lid geworden. Van harte welkom in onze organisatie!

1938

WOLKENLAND, EEN OPVOEDKUNDIG CONCEPT...

Aan de oproep van de redactie om iets over Wolkenland te schrijven, geef ik graag gevolg.

Ja, ook ik heb herinneringen aan Wolkenland. Alhoewel ik begin 1939 in de vierde klas het Amsterdams Lyceum “tijdelijk”(!) verliet om naar Canada te reizen, was ik toch een paar keer op Wolkenland.

Een van die Wolkenlandexcursies viel ongeveer samen met het begin van Pesach (Joods Pasen), dat wil zeggen een paar dagen tevoren. Ik ging dus toch mee, had natuurlijk mijn “hapje” bij mij, maar moest de dag voor Pesach zou beginnen in m’n eentje naar huis. Die dag mag je namelijk geen brood of matzes eten. Mijn moeder stuurde een speciale taxi om mij af te halen! Zo moest ik er dus middenin vandoor en natuurlijk vond ik het “rottig” om af te zakken en mijn vriendjes (vooral de jongens!) te verlaten.

Achteraf gezien had de leiding van de school de verschillende kalenders (er waren toen nog geen moslims op school) een beetje beter moeten bestuderen, om dergelijke conflicten te voorkomen...!

De diverse spelletjes in de omgeving overdag, zoals de vossenjacht, en de ingestudeerde voorstellingen ‘s avonds waren echt heel bijzonder. Vooral die vossenjacht was geweldig! Als ik mij niet vergis werden we in twee teams ingedeeld; we begonnen op een afgesproken punt om een hele reeks van papiertjes, wegwijzers en objecten te ontdekken die van tevoren verstopt waren en waarvan wij een lijstje meekregen. Het team dat als eerste op ‘t eindpunt aankwam was de winnende partij.

Als ik jaren later over het idee van Wolkenland vertel, kan men er niet over uit hoe opvoedkundig en geavanceerd dit concept was.

Els Bendheim-Salomon (1939)

Geert Benders-Nini Groenendijk-?-Mily Kaufmann

Foto's uit het archief van Els Salomon

1933

HERINNERINGEN AAN WOLKENLAND

In OLO-bulletin nummer 18 wordt opgeroepen om herinneringen aan Wolkenland op te schrijven en in te sturen. Geen eenvoudige opgave voor een 81-jarige, want de grote vraag is wat er na ca. 65 jaar nog in zijn geheugen ligt opgeslagen. Hierbij kunnen als geheugensteuntjes dienen de jaartallen over Wolkenland, voorkomende in het gedenkboek ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van het Lyceum. Daar gaat-ie dan....

Zo herinner ik mij nog heel goed hoe rector Gunning ons vol trots in 1931 kwam vertellen dat de school Wolkenland als studiecentrum had aangekocht. De vreugde was maar van korte duur, want nog geen halfjaar later brandde Wolkenland af. Spreukenkoning Gunning gaf aan deze gebeurtenis de leuze mee: "Uit verlies winst!", waarmee hij wilde zeggen dat het nieuwe Wolkenland nog mooier zou worden dan zijn voorganger. In mei 1932 was de nieuwbouw gereed.

In 1933, maar het kan ook 1934 geweest zijn, ging onze klas (4e of 5e gymnasium alpha) voor een studieweek naar Wolkenland. Het studieobject was van literaire aard, waarschijnlijk de wereldliteratuur, want wij lazen onder meer "Pelléas et Mélisande", toneelstuk van Maurice Maeterlinck, in het Frans, waarbij de rollen van tevoren verdeeld waren.

Ook aan de ontstaansgeschiedenis van het boek werd aandacht besteed. Die taak was aan mij toebedeeld. Uiteraard kwam ook de uitvinder van de boekdrukkunst ter sprake. Was het de Duitser Gutenberg of de Haarlemmer Laurens Janszoon Coster? Uit chauvinistische overwegingen hielden wij het op onze landgenoot.

Een tweetal gebeurtenissen heeft tijdens die week nogal indruk op mij gemaakt. De eerste was een hevig onweer dat op een avond boven Wolkenland woedde. We hoorden een harde knal en het was duidelijk dat de bliksem in de buurt was ingeslagen. We keken naar buiten en zagen een vuurgloed die zich aan de hemel aftekende. Zodra het enigszins droger was geworden, sprongen wij op onze fietsen, reden in de richting van de vuurgloed en arriveerden bij een boerderij die in lichter laaie stond. Het rieten dak was al een prooi van de vlammen geworden. Op enkele meters afstand zagen wij het vlammenspel dat een fantastische aanblik bood. Gelukkig waren er geen slachtoffers.

Een tweede herinnering was het bezoek aan Huize Bergh in 's-Heerenberg, een oud kasteel, door textielabrikant Van Heek ingericht met antieke meubels en een grote collectie kunstvoorwerpen.

2e van rechts: de auteur zelf

relaxende en studerende leerlingen

Maar keren wij terug naar Wolkenland zelf. Ook in onze tijd ging het op de slaapzaal luidruchtig toe. Ook toen al de bekende kussengevechten. Maar het waren niet alleen kussens die door de zaal vlogen. Op een bepaald moment passeerde iets glibberigs mijn hoofd. Dit bleek een zogenaamde Amerikaanse drilpudding te zijn, een indertijd veel geconsumeerd product, dat met water werd bereid. Door de gelatine en het water was de pudding een compacte massa geworden, die niet zo gemakkelijk uit elkaar spatte. De geschiedenis vermeldt niet of deze pudding door een bezorgde moeder aan haar zoon was meegegeven voor het geval hij niet genoeg te eten zou krijgen of dat onze klasgenoot die pudding zelf had vervaardigd om die als projectiel in de slaapzaal te lanceren.

In maart 1945, precies twee maanden vóór de bevrijding van ons land, ontving ik op mijn verjaardag een briefkaart van Gunning, waarop hij onder meer schreef: "Hoorde je reeds dat Wolkenland is vernield? Maar ook dat gaan wij weer opbouwen". Dat feit was me toen niet bekend. In het al eerder genoemde gedenkboek las ik dat Wolkenland door oorlogshandelingen was vernield en dat het in 1952 werd herbouwd.

Jan Limper (1936)

klaar voor vertrek naar huis

In de reeds verschenen bulletins zijn al vaak bijdragen van oud-leerlingen opgenomen, waarin herinneringen aan werkweken op Wolkenland of elders werden opgehaald. Een selectie:

Erick Kettner (1935)

Wat een herinneringen aan Wolkenland! Welke school had zoiets in die tijd? Op welke school ging je met je klas een week naar buiten om geconcentreerd een bepaald onderwerp te bestuderen? En wat een plezier had je daar niet. Wat een versterking van de onderlinge band!

Tonny Posch-Michels (1949)

Wolkenland was nog niet opgebouwd en wij gingen daarom naar het Maarten Maartenshuis in Doorn, ook zeer mooi gelegen. 's Morgens kregen wij nog echt les en een taak, daarna waren we vrij. Het hoogtepunt was natuurlijk de slotavond. Ik herinner me nog een opvoering met een stel klasgenoten van "De brief" van Rabindranath Tagore onder regie van klasgenote Ariane Amsberg, die op school toen befaamd was vanwege haar voordrachten van de sprookjes van Godfried Bomans. Klasgenoot Remco Campert vertelde daar over het leven en werk van zijn vader Jan.

Dick Smit (1949)

Wolkenland heb ik niet gekend. In 1947 hadden wij een werkweek in een jeugdherberg bij Arnhem met de heer Van Praag. Dr. Gunning was ook aanwezig voor een avond en van die gelegenheid maakten wij gebruik om een aantal vuilnisemmers aan de bumper van zijn auto te binden, die hij niet kon zien toen hij in het donker wegreed.

Ed de Vries (1951)

Ja, die werkweken! Over Wolkenland hoorden we alleen nostalgische verhalen. Voor ons begon het in Oosterbeek, Huize De Pietersberg, net van de ergste oorlogsschade hersteld - de directrice droeg een voyante jurk van parachutezijde. Van de meegekregen taak kwam niet veel terecht, we hingen nogal de beest uit en doken intensief in het sociale gebeuren.

Samen toneelspelen, muziek maken, sport: je leerde elkaar op een heel andere manier kennen dan in klas of club. De beste herinneringen heb ik aan een werkweek onder leiding van 'meneer' Van Dijk en 'juffrouw' Tielrooy, die het hele programma thematisch hadden opgebouwd rond klassieke onderwerpen, met als komische noot een gezongen versie van "Le corbeau et le renard", ingestudeerd met behulp van oude krassende grammofoonplaten.

Dr. A.A. van Wijnkoop (docent van 1948-1971)

Zo heb ik eens een werkweek georganiseerd waar de landbouw centraal stond. We dachten dat dat wel eens goed zou zijn voor die 'stadsmensen'. Nou, beslist een hoogtepunt van die week was een bezoek aan de veemarkt in Doetinchem. Hoe die lieve schoolmeisjes honderd uit vroegen aan de zwaar-vingerige veehandelaars met hun handje-klap. En hoe ik achter die grote lummels van jongens heen moest zitten om te voorkomen dat ze met andere veeboeren aan de jenever zaten in de kroegjes rondom die markt!

foto: Eric Zwijnenberg

de heer Van Wijnkoop in 1962

EEN PLEZIERIGE TIJD

1970

Mijn herinnering aan Wolkenland blijft altijd bestaan vanwege de mooie natuurwandelingen die we maakten.

De heer Beetz, aardrijkskundeleraar, met z'n fascinerende uitleg over de adelaarsvaren (als je die doorsneed kreeg je een adelaar te zien) en erosie.

De heer Schraa heeft met ons een film gemaakt in een zandafgraving, wat een spectaculair gebeuren was (naar beneden storten van twee personen - het liep goed af!)

De heer Ulot, leraar Engels, was altijd onberispelijk en op Wolkenland ook. Hij had eigenlijk Brit moeten zijn.

In de slaapzalen was er altijd gedonder met het lichtknopje want we moesten geloof ik om 20.00 uur naar bed, maar we hadden nog heel wat energie. Constante controle van de leraren of we wel sliepen, het liep dan ook niet uit de hand.

Een plezierige tijd, dat Wolkenland.

Ik ben er geweest tussen 1970 en 1972.

Arent Omta (1973)

F. Roeper

Amsterdam, 20-2-II95

Haarlemmerstraat 153
1013 EP Amsterdam
tel. 020-6245690

Programma werkweek A6B/G6a (globaal)

- Maandag: Vertrek (in depri-stemming) naar het Studiehuis, waar kille werknissen wachten. Franca is jarig: begin der festiviteiten. Zang en dans van de groep. Verder: de kwadratuur van de cirkel; collega Kuiper lost dit op. Eten: macaroni (lekker) Verder en de hele week Elsschot.
- Dinsdag Nederlands en Wiskunde + Algemeen Latijn voor de B-mensen (laatste kans) door collega Deinama; alle alfa's zijn in het bos verdwenen (ambulare necesse est) Extra-les van D over de aoristus/secundus zonder bindvoaal voor belangstellenden (weinig)
'S Avonds: Jongens naar de meisjes (verplicht)
- Woensdag: Uitslaapdag van R: groep verklaart zich solidaar en zo hoort het o Aangepast programma.
's Middags Bezoek aan het Egyptisch Museum op verzoek van Estheir (Ping is n weer jarig! Feest. Jubileum....
- Donderdag Meisjes naar de jongens (eveneens verplicht)
Chauffeursstaking: Paniek; de ME nadert. Na de onrust: zwemmen en bezoek aan de de markt. Collega Hagen onthult het geheim van het snookeren. Radurekent af.
Paul en Rutger zijn verdwenen richting ~~de~~ Korenmarkt te Arnhem
- Vrijdag: Sander wordt als eerste wakker en dat zal hij betreuren...
Veel thee en gekreun. Afsluiting van de werkweek.
Mooie toespraken etc. Algemene walging.
- Zaterdag: Niets, dus.

WOLKENLAND OF EEN ODE AAN FRITS ROEPER

1995

Een paar weken geleden kwam ik in de Kalverstraat Frits Roeper tegen (uiteeraard met een Athenaeum tasje vol boeken). Hij begroette mij met de woorden: "Tijd voor een kop koffie?". Op een terrasje op het Spui kwamen we al snel over Wolkenland te spreken. Mijn leukste Wolkenlandweek was met hem. Zesde klas, we waren 17, 18, het zou voor de meesten van ons de laatste keer in Wolkenland zijn. Alles was anders. Voorheen mochten we niets, nu wel; koffie bij het ontbijt, laat naar bed, roken, drinken; alles wat God verboden had, vond Roeper goed.

In de bus richting oosten deelde Roeper programma's voor de rest van de week uit. Tot onze verrassing stonden er geen grote verschrikkingen op het programma, zoals 's ochtends rondjes rennen rond het veldje van geit Truus (2e klas), vervelende spelletjes in de vrieskou (3e klas) of om zeven uur opstaan (1e t/m 5e klas), waarmee we de voorgaande jaren steeds lastig waren gevallen.

Zoals op het programma stond aangegeven, werd er op dinsdag en woensdag overgelopen van de jongens naar de meisjes en vice versa. De voorgaande jaren was dit altijd streng verboden en daarom erg aantrekkelijk geweest. Ik kan mij herinneren in de brugklas met zes andere meisjes de uitdaging aan te zijn gegaan. In snoopy-pyjama's en op blote voeten slopen we de donkere meisjesgang uit over de stenen trap naar beneden (nog steeds op blote voeten!) en de hal door richting jongenskant alwaar we opgewacht werden door een docent met een wel heel boos gezicht. Gillend renden we terug door de hal, de stenen trap op, de donkere gang door, de koude slaapkamer en daarna snel ons bed in.

In de zesde gingen we weer naar de jongenskant, niet omdat het zo spannend was, het mocht immers gewoon, maar omdat een van de heren een TV en videorecorder mee had genomen en wij wel eens wilden weten wat de jongens nou de hele week al aan de buis gekluisterd hield. Pornofilms dus. Vol walging bleven we toch maar kijken. Totdat Roeper binnenkwam.

Verbaasd keek hij van de TV naar ons en toen weer naar de TV. Hij werd boos, dachten we, en riep dat we straf kregen en de gang moesten vegen, maar toen hij ons later beneden bij de bezemkast aantrof, zei hij verbaasd en enigszins laatdunkend: "Je gaat het toch niet echt doen, hoop ik?".

Nog iets wat voorheen streng verboden was, was roken. Eerst roken in het algemeen en later alleen roken in het gebouw. Het eerste wat Roeper deed, was dit verbod opheffen en een sigaret opsteken.

Het opheffen van het rookverbod bleek voor niets: van 's morgens vroeg tot 's avonds laat stond de grote zaal blauw. Een enkeling begon al aan het ontbijt, waar Roeper dan ook tot de conclusie kwam: "Jezus, die jongen leeft bijna net zo ongezond als ik."

Ook alcohol is in Wolkenland steeds een 'hot item' geweest. Altijd was het verboden en altijd werd het meegenomen en gedronken. In de derde klas hadden een paar mensen straf en mochten niet mee met de dropping in het bos. Bij terugkomst uit het bos bleek de biervoorraad van de docenten aanzienlijk geslonken te zijn. In de vierde klas kregen we op de bonte avond allemaal één glas wijn bij het eten. Een aantal mensen probeerde met deze 'legale alcohol' dronken te worden door het glas in één teug leeg te drinken, de restjes die anderen hadden laten staan achterover te slaan en door klasgenoten hun glas te ontfutselen.

Zoals gezegd was in de zesde alles anders. Toen Roeper mij in de gang trof met een glas wodka zei hij: "Dat is vast geen water...". Toen ik hem vertelde wat het wel was, zei hij dat wodka in ieder geval beter was dan de Pisang Ambon die door enkele anderen gedronken werd.

Ook die middag op het Spui ging het over drank in Wolkenland. Roeper vertelde dat hij onlangs door een klein meisje, dat enigszins groen in de hal zat, om advies gevraagd werd. Ze voelde zich zo beroerd, of hij niet iets wist...Zijn antwoord was: "In de buurt van de WC blijven". "Ja," zei hij lachend tegen mij: "wat had ze dan verwacht? Dat ik een remedie tegen te veel drank had? Was het maar zo!"

Maar helaas, aan alle leuke dingen komt een eind. Roeper ging lunchen en ik naar college, de lege flessen gingen naar de glasbak en de bus weer terug naar Amsterdam. Wat er overblijft zijn twee lege kopjes en een volle asbak, foto's en herinneringen, maar vooral een getypt programma, dat je jaren later in een doos met oude proefwerken terugvindt, dat je weer terug laat denken aan die laatste Wolkenlandweek en dat je ertoe drijft tóch maar weer een stukje voor het OLO-bulletin te schrijven.

Esther Geerling, november 1997

1962

WOLKENLAND: EEN VERSLAG

In de vele bijdragen vallen twee dingen op: er is veel veranderd en veel hetzelfde gebleven.

Ik kreeg het plakboek van Eric Zwijnenberg (1964) onder ogen over een werkweek van 19 tot en met 24 maart 1962. We kunnen hier echt wel van een document humain spreken, het is een prachtig stukje geschiedschrijving van de school.

Het Amsterdams als gids-school..

Alle leerlingen moesten gedurende die week spreekbeurten houden die vervolgens werden bediscussieerd, becommentarieerd en gehonoreerd. Wat daar in Wolkenland gebeurde noemen we tegenwoordig vaardigheidstraining in het studiehuis van het vernieuwde tweede fase onderwijs.

Wat hetzelfde bleef...

Watergooierij-jool:

Daarna naar boven, waarna een douche-feest plaats vond.

Het feest bestond hieruit dat wij plastic emmers koud water uit het waslokaal haalden, en die tegen degenen die net klaar waren met douchen aan gooiden.

Dit koudwatergeschreeuw staat op de bandrecorder.

De verstrooiing:

De middag werd doorgebracht met een vossenjacht, of te wel spoorzoeken.

In de pauze gingen we ping-pongen of volleyballen.

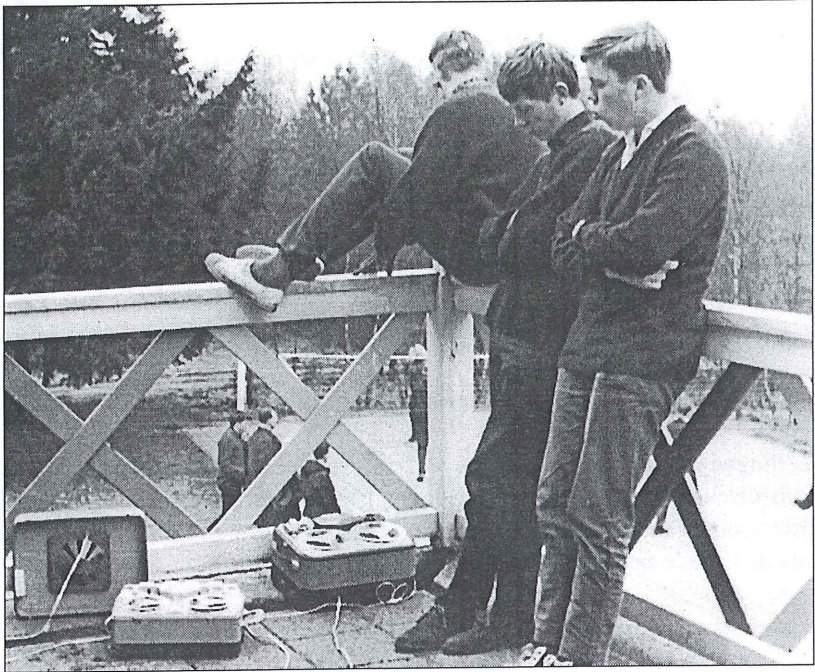
De door verwerende lyceïsten kritisch beschouwde warme maaltijden:

...Het middageten bestond uit aardappelen, niet afgegoten spinazie en een ei.

De spinazie was ondanks de drapperige vorm wel te eten.

...Het middageten dat we hierna nuttigden bestond uit aardappelen, rode kool en worstjes, en voor degenen die geen varkensvlees mochten was er vlees.

...Om 13.00 aten we middageten; hutspot (met veel uien) en vlees. Bananen kregen we toe. Bij het eten kregen wij steeds water te drinken.

op het balcon met twee bandrecorders en een luidspreker

De politieke problematiek:

Om 10.09 uur de 14de lezing door Peter Verhoef over 'een verenigd Europa, dat binnenkort verwacht wordt verwezenlijkt te zullen worden', aldus Peter.

Niets nieuws onder de zon. Nu 35 jaar later zijn we nog steeds met die binnenkorte verwezenlijking bezig. De leerling anno-nu zou het hebben over de verwezenlijking van de euro.

Geen bonte avond (zouden ze dat nog zo noemen?) zonder het op de hak nemen van de meest bijzondere leraren.

Vervolgens gaf de pianist Han (de Goederen) een solo getiteld: "Teixeira de Mattos, waarom doet u toch zo vreemd?"

Wat veranderde...

Het telefoneren:

In het dorp telefoneerde ik op het postkantoor naar huis, want ik had nog een fotorolletje nodig, en dat hadden ze niet in Beek.

Dat je in Beek geen fotorolletje kon kopen, klinkt al ongelooflijk; het telefoneren, helemaal in het postkantoor, is dat ook.

Hoe zou zo'n dagboekaantekening er nu - we schrijven oktober 1997 - uit kunnen zien?

"Op CNN volgden we de hele maandagavond de koersval op Wall Street. Dinsdagmiddag via mijn meegenomen GSM-metje mijn bank gebeld en f 40 per stuk verdiend op de verkoop van mijn putjes (=put-opties). Vervolgens bijna voor niks call-opties gekocht, waar ik vervolgens 'te gek' op ging verdienen, want de beurs ging weer even vrolijk omhoog, bingo!"

Wat hetzelfde bleef, én veranderde...

De productie van veel lawaai met de modernste apparatuur:

Twee leerlingen hadden een bandrecorder bij zich, waarmee zij de blits maakten.

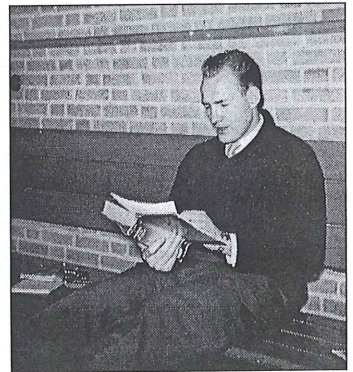
Op het balkon liet Jaap zijn bandrecorder spelen, het geluid werd door mijn bandrecorder versterkt en doorgegeven aan de luidspreker van de pick-up uit het dagverblijf. Zo stonden er op het balkon 3 luidsprekers de spelers en de kijkers van de volleybalwedstrijden toe te tetteren.

		Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za	
								WERKWEEK 4 B
1	Jan Gerard Gerrits	K	Dov			Le	K	K = keuken afeldeliken aftruiimen afwaspen opruimen keuken schoonmaken
2	Sidney Hamburg	K		Dov	l		K	
3	Clara Hinlopen	K	Sl.		Wa		K	
4	Kathelyne Houtweg	K	Wa	Sl.			K	
5	Jeany Kater	K			Sl.	Wa	K	D = dag verblijf nietes houden d'rog aanvegen 's avonds voor het naar bed gaan zot raal klaar zetten, tafels afvegen
6	Rob Lecuwenburgh	K		Wa		Ga	K	
7	Ties Limberg	D	K			Sl.	Wa	
8	Jan Luder		K		Wa		D	
9	Sjots Pape		K	Sl		Wa	D	Sl. = slaapzalen alles opruimen Et mag nietes op de grond staan goed aanvegen bol onder de bedden
10	Bas v.d. Polder	Sl.	K			Wa		
11	Jaap Reesink	Sl.	K		Dov		Le	
12	Pieter Jan Sandbergen		K	Ga		Sl.		
13	Ronald Schaap		D	K			Ga	Ga = gangen boven & beneden aanvegen opruimen eventueel stofzuigen
14	Thijs Schouten		Sl.	K			Ga	
15	Gideon Willem		Sl	K			Ga	
16	Peter Verhoef		Le	K	K	Sl		
17	Tules Welling			K	Le		Sl.	

weekprogramma

keukencorvée

docent G. van der Wal, eens als leerling zelf ook op Wolkenland geweest

Studiehuis Wolkenland (1)

Ik zelf beleefde in het voorjaar van hetzelfde jaar, als eindexamenkandidaat, mijn laatste werkweek op Wolkenland.

Dit was pas echt een werkweek; wij gingen namelijk naar Wolkenland om onze laatste proefwerkserie af te werken.

Dit was boter bij de vis: samen studeren, proefwerken maken, en na een paar uur je cijfer al weten. We waren gemotiveerd tot in onze tenen, en dat kwam vooral ook door de voortreffelijke inzet van de heren De Leeuw, Van Bruggen, die een dagje overkwam, en Van Liempt.

Studiehuis Wolkenland (2)

Docent Nederlands Frits Roeper heeft het over een heel ander type studiehuis. "Maandag: vertrek (in depri-stemming) naar het Studiehuis, waar kille werknissen wachten". Zijn programma, waaraan de bijdrage van Esther Geerling (1995) is opgehangen, is nadere bestudering waard.

Het briefpapier - op schooltekstverwerker gecomponeerd? - wordt aangevuld met typewerk, naar het lijkt van zo'n eeuw geleden. Let op de prachtige later verbeterde typfouten, en de bevallig meanderende kantlijn. Maakt drank meer kapot dan je lief is? Hoe zit dit precies, vroeg ik aan de schrijfster? "Oh, dat is nu typisch Roeper, zeer herkenbaar voor zijn oud-leerlingen. Plaatsen dus".

Wij doen dat met veel plezier, en willen in de toekomst nog veel meer plaatsen. Daar hebben we wel uw medewerking voor nodig.

Oproep aan allen: stuur ons uw plak- en dagboeken. Wij fotocopiëren ze voor ons archief, en u krijgt ze op erewoord retour.

Donald H. Koppel (1962)

UITNODIGING

Oud-leerlingenborrel

Getuige de vele telefonische en schriftelijke reacties is de viering van het tachtigjarig bestaan van onze school een groot succes geweest. Intussen gaat de OLO gewoon door met het organiseren van de jaarlijkse Diesbijeenkomst, die plaats vindt op

zaterdag 14 februari 1998

Om **15.30** uur komen wij in de aula bijeen. Er wordt geen entreegeld geheven, de drankjes zijn echter niet gratis.

Tijdens de bijeenkomst zal de onthulling plaats vinden van het straatnaambord, waarvan u kunt lezen op pagina 2 van dit bulletin.

Een nieuw aspect is dat diezelfde middag de jaarlijkse reünie van oud-docenten wordt gehouden. Het is een vele jaren bestaande traditie dat de docenten die onze school hebben verlaten bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, door de schoolleiding worden uitgenodigd. Doordat deze bijeenkomst nu samenvalt met die van de OLO, bestaat er grote kans dat u, behalve uw vrienden van vroeger, ook één of meer van de docenten van weleer zult ontmoeten.

Als u van plan bent te komen, wilt u dan bijgesloten formulier invullen en naar ons secretariaat opsturen?

Tot ziens!

het OLO-bestuur

VAN HET SECRETARIAAT

Drs. J. Benders

Uit dankbaarheid voor hun hulp aan joodse onderduikers tijdens de bezetting is aan **drs. Johan Benders** (docent Nederlands en geschiedenis van 1935 tot zijn arrestatie in 1943) en zijn echtgenote **Di Benders-Ledeboer** postuum de hoge Israelische Yad Vashem onderscheiding toegekend.

De ambassadeur van Israel zal deze komend voorjaar uitreiken, en wel in de aula van onze school.

Oud-leerlingen van de heer Benders die deze plechtigheid zouden willen bijwonen, kunnen zich in verbinding stellen met het OLO-secretariaat.

Zij zullen dan te zijner tijd nadere informatie over deze bijeenkomst ontvangen.

Adresboek

Het adresboek (uitgave 1997) kunt u bestellen bij het OLO-secretariaat, waarna het u wordt toegestuurd met een acceptgiro ad *f* 10,- (incl. *f* 5,- portokosten).

Natuurlijk kunt u het ook aanschaffen als u op 14 februari a.s. de OLO-bijeenkomst op school bezoekt; daar ligt ook een supplement op het adresboek voor u klaar.

Contributie 1998

Wilt u het OLO-lidmaatschap voor 1998 met de bijgaande acceptgiro betalen? Rechtstreeks overmaken kan ook, en wel op bankrekening 46.78.07.493 t.n.v. OLO, Amstelveen.

Als er geen formulier is ingesloten, wil dat zeggen dat u uw contributie al heeft voldaan.

Wanneer u in de VS of Canada woont en niet beschikt over een rekening in Nederland, verzoeken wij u een cheque (USD10.00) te sturen aan:

Arthur Heydendael
1805 Spring Valley Rd.
Ossining, N.Y. 10562-2002

HALO

We zouden graag het onvolledige HALO-schoolarchief uit de jaren 1948 tot 1970 willen completeren. Voorlopig kunnen we volstaan met een opgave van de data van de HALO's die nog ergens in de kast liggen bij oud-leerlingen uit deze periode. De op school ontbrekende nummers zullen we dan kopieëren, want we zien wel in dat niemand ze wil missen...

Het OLO-secretariaat ziet uw opgave graag tegemoet!

in memoriam

John van Binsbergen (1954)
Hans Smit (1951)
Leendert van Geest (1938)
Dr. M.F.E. van Bruggen, oud-docent
Piet Kleiweg de Zwaan (1935)
Marta Peters-Wetzlar (1942)
Heinz Wertheimer (1931)
Joop van Tijn (1956)
Ed de Vries (1951)
Karel Vornholt (1930)

